

Íbúaráð Miðborgar og Hlíða

Endurskoðaðar reglur um bílastæðakort íbúa í Reykjavík.

Skrifstofa samgöngustjóra og borgarhönnunar óskar eftir umsögn ráðsins um meðfylgjandi drög að nýjum reglum um bílastæðakort íbúa í Reykjavík. Með tillögunum er meðal annars brugðist við áskorunum sem fram hafa komið, þ. á m. frá íbúaráðunum, um að reglurnar verði sveigjanlegri til að mæta breyttum aðstæðum og samgönguvenjum.

Þau drög sem lögð eru fram til umsagnar fela í sér talsverðar breytingar á gildandi reglum, bæði hvað varðar form og efni reglanna. Þær breytingar sem helst ber að nefna eru eftirfarandi:

- Tengsl íbúakorta og greiðslu bílastæðagjalds húsbyggjenda eru rofin.
- Miðað er við að sækja megi um eitt íbúakort fyrir hverja íbúð sem ekki fylgir bílastæði, að uppfylltum öðrum skilyrðum.
- Slakað er á kröfum um tengsl umsækjanda við eiganda íbúðar.
- Umsækjanda er heimilað að sýna fram á tengsl sín við ökutæki með öðrum hætti en skráningu í ökutækjaskrá, t.a.m. með framvísun undirritaðs samnings um umráð yfir ökutæki.
- Stærðarmörk ökutækja eru afnumin og þess í stað miðað við ökutæki sem heimilt er að leggja á götum og almenningsbifreiðastæðum samkvæmt umferðarlögum og lögreglusamþykkt.
- Heimilað er að fá útgefið fleiri en eitt íbúakort á sama ökutæki ef fleiri en einn umsækjandi tilgreinir sama ökutæki. Breytingunni er ætlað að koma til móts við íbúa sem kjósa að samnýta ökutæki en búa ekki á sama íbúakortasvæði.
- Tekið er fram að gildissvæði íbúakorta skuli ákveðin sérstaklega af skipulags- og samgönguráði og auglýst með opinberum hætti.
- Gildistími íbúakorta er stytur úr einu ári í hálf ár.
- Íbúakort eru eingöngu gefin út með rafrænum hætti.
- Kveðið er nánar á um ógildingarástæður og viðurlög við misnotkun íbúakorts.

Meðfylgjandi er til upplýsingar minnisblað Eflu, dags. 6. mars 2019, með samantekt um útfærslu íbúakorta erlendis.

Þess er óskað að umsagnir ráðsins berist undirrituðum eigi síðar en 26. febrúar nk., svo hægt verði að taka tillit til þeirra áður en reglurnar verða lagðar fyrir skipulags- og samgönguráð til meðferðar.

Þorsteinn R. Hermannsson
samgöngustjóri

Hjálagt:

1. Drög að reglum um bílastæðakort íbúa í Reykjavík.
2. Minnisblað Eflu, samantekt um útfærslu íbúakorta erlendis, dags. 6. mars 2019.

REGLUR

UM BÍLASTÆÐAKORT ÍBÚA Í REYKJAVÍK

1. gr.

Íbúakort

Bílastæðasjóður Reykjavíkur gefur út bílastæðakort, hér eftir nefnd íbúakort, til íbúa sem búa á íbúakortasvæðum innan Reykjavíkur, í samræmi við nánari skilyrði sem hér greinir.

Íbúakort veitir heimild til að leggja bifreið án endurgjalds í gjaldskylda stöðureiti innan gildissvæðis íbúakorts, með þeim takmörkunum sem greinir í 5. gr.

2. gr.

Íbúð

Aðeins er heimilt að gefa út íbúakort til íbúa í íbúð sem uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a. Íbúð skal staðsett innan gildissvæðis íbúakorts samkvæmt 5. gr.
- b. Íbúð má ekki vera skilgreind námsmannaíbúð, hjúkrunarheimili eða dvalarheimili.
- c. Íbúð má ekki fylgja réttur til notkunar á bílastæði innan lóðar, hvort heldur til einkanota eða í sameign, samkvæmt deiliskipulagi, lóðarleigusamningi, mæliblaði eða lóðauppdrætti.

Íbúð telst ekki fylgja réttur til notkunar á bílastæði ef í staðfestri eignaskiptayfirlýsingu er kveðið á um að íbúðinni fylgi ekki réttur til notkunar á bílastæði. Þar sem ekki liggur fyrir eignaskiptayfirlýsing og íbúðir eru fleiri en bílastæði innan lóðar, nægir yfirlýsing um afnotaskipti, þar sem taldar eru upp þær íbúðir sem hafa afnotarétt af stæðum í sameign innan lóðar.

Einungis er heimilt að gefa út eitt íbúakort fyrir hverja íbúð sem uppfyllir ofangreind skilyrði.

3. gr.

Umsækjandi

Aðeins er heimilt að gefa út íbúakort til umsækjanda sem uppfyllir öll eftirfarandi skilyrði:

- a. Umsækjandi skal vera einstaklingur með skráð lögheimili í íbúð sem uppfyllir skilyrði 2. gr.
- b. Umsækjandi skal vera eigandi íbúðarinnar eða hafa skriflega heimild frá eiganda hennar til að sækja um íbúakort.
- c. Umsækjandi skal vera skráður eigandi eða umráðamaður bifreiðar samkvæmt 4. gr. eða geta með öðrum hætti sýnt fram á raunveruleg afnot sín af bifreiðinni, til að mynda á grundvelli leigusamnings.

- d. Umsækjandi skal ekki standa í skuld við Bílastæðasjóð Reykjavíkur sem komin er til milliinnheimtu eða löginheimtu.

Einungis er heimilt að gefa út eitt íbúakort til hvers umsækjanda og gildir það óháð fjölda íbúða sem eru í eigu sama umsækjanda.

4. gr.

Ökutæki

Aðeins er heimilt að gefa út íbúakort fyrir ökutæki sem uppfyllir öll eftirfarandi skilyrði:

- a. Ökutæki skal bera gild íslensk skráningarmerki.
- b. Ökutæki skal vera heimilt að leggja á götum og almenningsbifreiðastæðum samkvæmt ákvæðum umferðarlaga og lögreglusamþykktar.

Heimilt er að gefa út fleiri en eitt íbúakort fyrir sama ökutæki, að uppfylltum öðrum skilyrðum reglna þessara.

5. gr.

Gildissvæði

Hvert íbúakort gildir innan skilgreinds íbúakortasvæðis. Svæðin skulu ákveðin af skipulags- og samgönguráði og auglýst með opinberum hætti.

Íbúakort veitir þó ekki heimild til að leggja gjaldfrjálst í stöðureiti á svæðum með gjaldskyldu P4. Kortin veita heldur ekki heimild til að leggja gjaldfrjálst á eftirtöldum götum og svæðum:

- a. Laugavegi.
- b. Skólavörðustíg milli Laugavegs og Bergstaðastrætis.
- c. Bergstaðastræti milli Laugavegs og Skólavörðustígs.
- d. Bílaplani við Bergstaðastræti 6.
- e. Kvosinni, þ.e. Lækjargötu, Kirkjutorgi, Pósthússtræti, Austurstræti, Hafnarstræti, Veltusundi, Kirkjustræti, Aðalstræti, Tryggvagötu og Naustunum.

Bílastæðasjóður Reykjavíkur skal á vefsíðu sinni birta yfirlitsmynd yfir gildissvæði íbúakorta.

6. gr.

Umsókn um íbúakort

Sækja skal um íbúakort með rafrænum hætti á vefsíðu Bílastæðasjóðs Reykjavíkur. Í umsókn um íbúakort skal að lágmarki tilgreina eftirfarandi atriði:

- a. Kennitölu umsækjanda.
- b. Skráningarnúmer ökutækis.
- c. Fasteignanúmer, ef umsækjandi á lögheimili í fjöleignarhúsi.

Ef umsækjandi er ekki eigandi íbúðar samkvæmt 2. gr., skal undirritað samþykki eiganda íbúðarinnar fylgja með umsókn. Bílastæðasjóður Reykjavíkur skal á vefsíðu sinni gera aðgengilegt eyðublað um samþykki íbúðareiganda.

Ef umsækjandi er ekki skráður eigandi eða umráðamaður bifreiðar samkvæmt 3. gr., skal önnur staðfesting á afnotum af bifreiðinni fylgja umsókn, til að mynda samningur um leigu á bifreiðinni.

Bílastæðasjóður Reykjavíkur skal afla annarra nauðsynlegra upplýsinga frá umsækjanda og úr opinberum skrá, svo sem Þjóðskrá, Fasteignaskrá og Ökutækjaskrá, eftir því sem við á og í samræmi við gildandi lög.

Úthluta skal umsækjanda korti fyrir það gildissvæði sem lögheimili hans er innan. Ef umsækjandi á lögheimili á mörkum tveggja gildissvæða er honum heimilt að velja á hvoru svæðanna íbúakortið gildir.

Bílastæðasjóður Reykjavíkur skal birta leiðbeiningar um umsókn og helstu upplýsingar um íbúakort á vefsíðu sinni.

7. gr.

Gildistími og notkun

Íbúakort skulu gefin út með rafrænum hætti til hálfis árs í senn en þó aldrei til lengri tíma en heimild frá eiganda íbúðar eða samningur um umráð ökutækis bera með sér.

Íbúakort verður óvirkt þegar skilyrði fyrir útgáfu þess eru ekki lengur uppfyllt. Handhafa íbúakorts ber að tilkynna Bílastæðasjóði Reykjavíkur, ef skilyrði fyrir útgáfu íbúakortsins eru ekki lengur uppfyllt vegna breyttra aðstæðna korthafa, svo sem vegna flutnings á lögheimili, sölu ökutækis eða annarra sambærilegra atvika.

8. gr.

Gjaldtaka

Fyrir útgáfu, breytingar og endurnýjun á íbúakorti skal greiða gjald samkvæmt auglýstri gjaldskrá. Gjaldið skal greitt þegar umsókn hefur verið samþykkt. Íbúakort er ekki virkjað fyrr en Bílastæðasjóður Reykjavíkur hefur mótttekið greiðsluna.

Íbúakort fást ekki endurgreidd.

9. gr.

Ógilding

Bílastæðasjóður Reykjavíkur getur ógilt íbúakort ef handhafi verður uppvís um misnotkun kortsins. Handhafi korts sem hefur verið ógilt vegna misnotkunar á kortinu, getur ekki fengið útgefið nýtt kort í tvö ár frá ógildingu útgefins korts.

Bílastæðasjóður Reykjavíkur getur einnig ógilt íbúakort ef sjóðnum verður kunnugt um að skilyrði fyrir veitingu íbúakorts eru ekki lengur uppfyllt, án þess að handhafi kortsins hafi tilkynnt sjóðnum um það í samræmi við 7. gr.

Bílastæðasjóður Reykjavíkur skal tilkynna handhafa íbúakorts um ógildingu korts samkvæmt ofangreindu.

10. gr.

Gildistaka og lagastoð

Reglur þessar, sem settar eru með heimild í 2. mgr. 86. gr. umferðarlaga nr. 77/2019, með síðari breytingum, taka gildi við birtingu í Stjórnartíðindum og á sama tíma falla úr gildi eldri reglur um bílastæðakort íbúa í Reykjavík nr. 591/2015.

**Samþykkt á fundi skipulags- og samgönguráðs þann XX. febrúar 2021
og á fundi borgarráðs þann XX. febrúar 2021.**

MINNISBLAÐ

SKJALALYKILL

2200-880-MIN-002-V01

VERKHEITI

Stefnumörkun í bíla- og hjólastæðamálum

DAGS.

06.03.2019

VERKKAUPI

Reykjavíkurborg

SENDANDI

Daði Baldur Ottósson

DREIFING

Lilja Sigurbjörg Harðardóttir

MÁLEFNI

Samantekt á útfærslu íbúakorta erlendis

Inngangur

EFLA var fengin til þess að skoða útfærslu íbúakorta fyrir bílastæði á borgarlandi (hér eftir nefnt íbúakortasvæði) í borgum erlendis, sem er liður stefnumörkun í bíla- og hjólastæðamálum Reykjavíkurborgar. Skoðaðar voru borgir í N-Ameríku og á norðurlöndunum.

Í þessu minnisblaði voru hafðar eftirfarandi spurningar að leiðarljósi:

- Hverjir geta fengið íbúakort innan íbúakorta svæða, og eru takmörk á fjölda þeirra?
- Hversu mikið þurfa íbúar að borga fyrir íbúakort?

Umfjöllun nær ekki til upplýsinga er varðar hvernig íbúakortasvæði eru stofnuð eða útvíkkuð í borgum erlendis.

Af hverju eru íbúakort til?

Bílastæðakort íbúa fyrir bílastæða á borgarlandi (hér eftir nefnt íbúakort) er tól sem fjölmörg sveitarfélög um heim allan nota til þess að veita íbúum rétt (eða forgang) til þess að nýta bílastæði á borgarlandi innan þeirra hverfis. Í sumum tilfellum er jafnvel einungis íbúakortahöfum leyft að leggja bílum á borgarlandi innan tilgreindra gatna/svæða, en slík útfærsla er algeng í Norður-Ameríku. Helsta ástæða þess að íbúakortasvæði eru stofnuð í íbúahverfum er vegna mikillar eftirspurnar eftir bílastæðum frá utanaðkomandi aðilum eins og starfsmönnum/viðskiptavinum stofnanna, fyrirtækja og verslanna, sem torveldar íbúum að finna bílastæði nærri heimili sínu. Íbúakortasvæði má því yfirleitt finna í eða við miðbæi sveitarfélaga, en einnig utan þeirra nærri stærri vinnustöðum s.s spítölum eða háskólasvæðum.

Íbúakort hefur þó ákveðna vankosti. Nokkrir af þeim þeim vankostum sem íbúakort hafa eru:

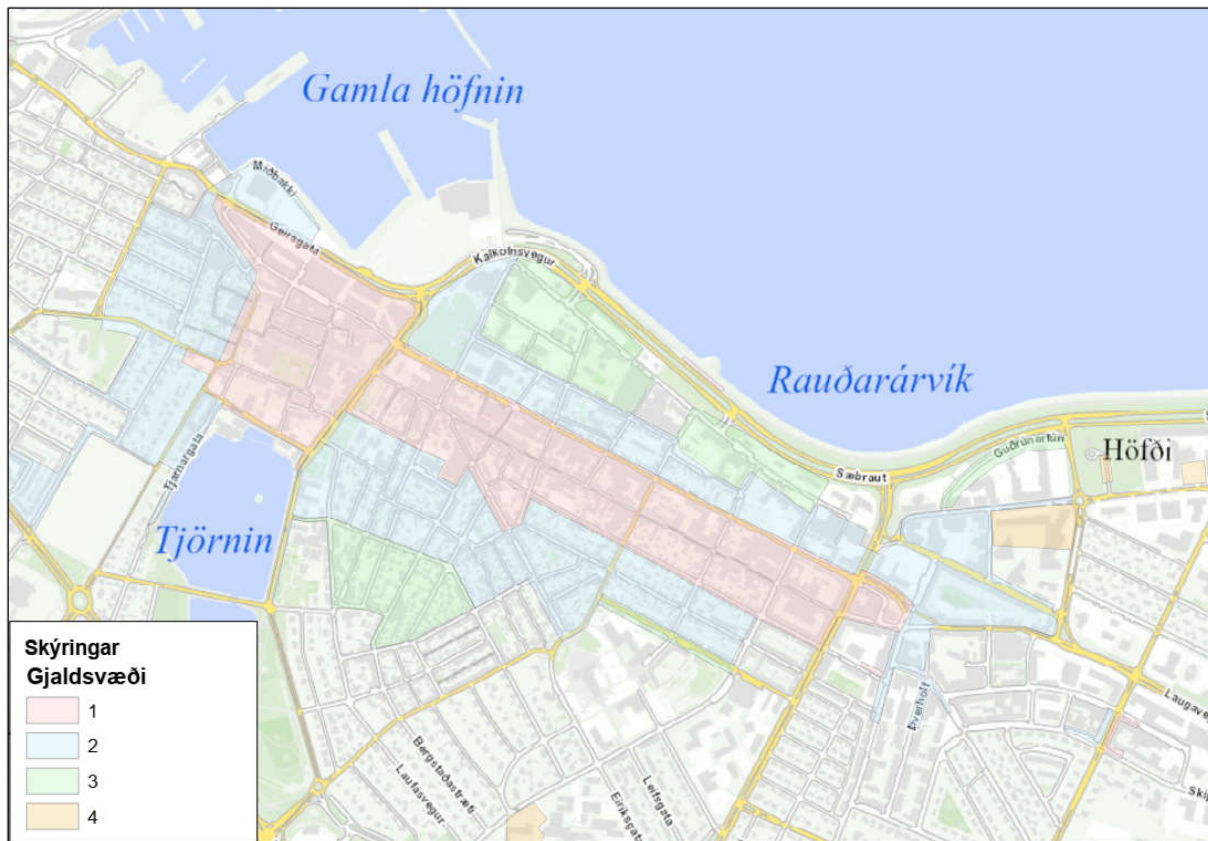
- Jafnræðisregla er ekki virt þar sem ekki allir íbúar hafa sama tækifæri til að nýta sér borgarland. Íbúakortin veita því ákveðin forréttindi til þeirra sem þar búa.
- Getur stuðlað að lélegri nýtingu bílastæða í bílastæðahúsum eða innan einkalóða, sérstaklega er verð íbúakorta er lágt.

- Umsýsla íbúakorta getur verið flókin.
- Oft ekki nægjanlega gott tól til að leysa bílastæðavandamál þ.e. sem snýr að umfram eftirspurn eftir bílastæðum.

Fyrirkomulag íbúakorta í Reykjavík í dag

Hér fyrir neðan má finna stutta samantekt um íbúakort Reykjavíkur, eins og birt er á vefsíðu Bílastæðasjóðs.

- Íbúar með lögheimili á ákveðnum svæðum í Reykjavík, þar sem ekki er bílastæði á lóð, geta sótt um að fá keypt bílastæðakort íbúa (hér eftir nefnt íbúakort) hjá Bílastæðasjóði Reykjavíkur.
- Íbúakort veitir heimild til að leggja bifreið án endurgjalds í gjaldskyld bílastæði innan þess svæðis sem íbúakortið tekur til. Íbúar á gjaldsvæðum geta fengið íbúakort sem gildir á því svæði sem liggur næst þeirra lögheimili.
- Óheimilt er að gefa út fleiri íbúakort til íbúa viðkomandi lóða en vegna þeirra stæða sem greitt hefur verið fyrir með bílastæðagjaldi.
- Óheimilt er að gefa út íbúakort til íbúa þar sem:
 - Ekki hefur verið gerð krafa um bílastæði á lóð nýbyggingar í gildandi deiliskipulagi.
 - Stæði á lóð eru í sameign allra nema fyrir liggja eignaskiptayfirlýsing eða afnotaskipting stæða undirrituð af öllum eigendum lóðarinnar.

MYND 1 Yfirlit yfir bílastæða gjaldsvæði Reykjavíkur. Íbúakortasvæði eru á gjaldsvæðum 1, 2 og 3. Íbúakortið gildir ekki á öllum götum innan íbúakortasvæðis 1.

Hver getur fengið íbúakort innan íbúakortasvæðis?

Misjafnt er hversu mörg íbúakort eru gefin út í borgum erlendis. Eins er mismunandi hvort þau eru gefin út á einstakling (íbúa) sem skráður er fyrir ökutæki eða á heimili, sjá töflu 1 hér að neðan. Flestar borgir takmarka ekki hversu mörg íbúakort eru gefin út innan íbúakortasvæða að Ottawa og Toronto undanskildum, en í þeim borgum eru biðlistar eftir íbúakortum ólíkt öðrum sveitarfélögum sem voru til skoðunar í þessu minnisblaði.

TAFLA 1 Yfirlit yfir fjölda íbúakorta sem gefin eru út á íbúa eða heimili. Í sumum tilfellum eru sett takmörk á fjölda korta sem gefin eru út á ákveðnu svæði eða götu.

BORG	KVAÐIR Á FJÖLDA ÍBÚAKORTA	TAKMÖRK Á FJÖLDA ÚTGEFINNA ÍBÚAKORTA
Reykjavík	1 á heimili ¹	Nei
Osló	1 á íbúa ² . Aðrir íbúar á sama heimili geta einnig sótt um.	Nei
Drammen	3 á heimili ³	Nei
Prándheimur	3 á heimili	Já (per gata)
Kaupmannahöfn	1 á íbúa ⁴	Nei
Stokkhólmur	1 á íbúa. Aðrir íbúar á sama heimili geta einnig sótt um.	Nei
Gautaborg	1 á íbúa. Aðrir íbúar á sama heimili geta einnig sótt um ⁵	Nei
Vancouver	2 á heimili (innan 10 íbúakorta svæða), engin takmörk á öðrum íbúakortasvæðum	Nei
Calgary	1 á heimili (innan 2 íbúakortasvæða), engin takmörk á öðrum íbúakortasvæðum	Nei
Ottawa	Engin takmörk	Já, innan svæðis
Portland	Engin takmörk fyrir utan eitt svæði þar sem dregið er frá fjölda stæða innan lóðar	Nei
San Francisco	4 á heimili	Nei
Seattle	4 á heimili	Nei
Sydney	1-2 á heimili ⁶	Nei
Toronto	Engin takmörk	Já, innan svæðis
Washington DC	Engin takmörk	Nei

¹ Sjá umfjöllun um takmarkanir í kaflanum fyrir ofan.

² Eigendur rafbíla, vetnisbíla og fólk með hreyfihömlun þurfa ekki að kaupa kort og fá þar með að leggja gjaldfrjálst.

³ Fólk með hreyfihömlun þarf ekki að kaupa kort

⁴ Þó hægt að kaupa fleiri kort ef einstaklingur á (og er skráður) fyrir fleiri ökutækjum.

⁵ Ekki öll hús/götur innan íbúakortasvæðis geta fengið íbúakort. Hægt er að fletta upp heimilisfangi til staðfestingar.

⁶ Fjöldi fer eftir staðsetningu, fjölda stæða á borgarlandi, og þörf.

Í töflu 2 á næstu síðu má sjá samanburð á því hvort gestir, verktakar, fyrirtæki eða heimahjúkrunarstofnanir geta keypt kort sem gildir innan íbúakortasvæða. Almennt séð bjóða einungis borgir upp á sérstakt kort fyrir gesti ef bílastæði eru frátekin fyrir íbúa. Sömu borgir bjóða þá oftast en ekki einnig upp á önnur sambærileg kort fyrir aðra aðila s.s. verktaka. Þar sem boðið er upp á kort fyrir verktaka eða fyrirtæki, þá er það yfirleitt einungis fyrir sérmerkt ökutæki t.d. þjónustu- eða vörubíla.

Í öðrum borgum, líkt og í Reykjavík, þá þurfa gestir og aðrir sem leggja leið sína í íbúakortasvæði að greiða gjald skv. gjaldskyldu, eða virða tímatakmarkanir.

TAFLA 2 Samanburður á hvort sveitarfélög bjóði upp á sérstök kort fyrir bílastæði innan íbúakortasvæði fyrri gesti íbúa, verktaka, fyrirtækja eða hjúkrunarstofnanir.

BORG	GESTIR	VERKTAKAR	FYRIRTÆKI	HJÚKRUN
Reykjavík	Nei	Nei	Nei	Nei
Osló	Nei	Nei	Já	Nei
Drammen	Já	Já	Nei	Já
Þrándheimur	Já	Já	Já	Já
Kaupmannahöfn	Nei	Nei	Já	Nei
Stokkhólmur	Nei,	Nei	Nei	Nei
Gautaborg	Nei	Nei	Nei	Nei
Vancouver	Já, aðeins gestir sem búa út á landi	Já	Já	Já
Calgary	Já	Já	Já	Já
Ottawa	Já, ef það eru laus stæði	Já, ef stæði laus	Nei	Já
Portland	Já	Nei	Nei	Nei
San Francisco	Já	Já	Já	Já
Seattle	Já	Já	Já	Nei
Sydney	Já	Nei	Nei	Já
Toronto	Já, ef það eru laus stæði	Já, ef stæði laus	Já, ef stæði laus	Nei
Washington DC	Já	Já	Já	Já

Hversu mikið þurfa íbúar að borga fyrir íbúakort?

Verð íbúakorta er mjög misjafnt eftir sveitarfélögum. Verð íbúakorta er nokkuð lágt í Reykjavík og borgum í N-Ameríku í samanburði við sveitarfélög á Norðurlöndunum. Almennt eru verð íbúakorta breytilegt eftir fjölda bíla sem heimili/íbúar hefa til umráða, eftir tegund bíla eða er breytilegt eftir íbúakortasvæðum. Þessa samantekt má sjá í töflu 3 á næstu síðu.

TAFLA 3 Yfirlit yfir ársverð bílastæðakorta og verðflokka.

BORG	VERÐ*	VERÐ EFTIR FJÖLDA BÍLA*			VERÐ EFTIR TEGUND BÍLA*			VERÐ EFTIR SVÆÐI*		GILDISTÍMI	ANNAÐ
		1. BÍLL	2.BÍLL	3.BÍLL	RAFMAGN	VISTVÆNN	DÍSEL/BENSÍN	MIN	MAX		
Reykjavík	8.000										
Osló	42.000									1 ár, en per önn fyrir nemendur	Eigendur rafbílur, vetnisbíla og fólk með hreyfihömlun þarf ekki að kaupa kort.
Drammen		47.200	55.500	64.700						1 ár (hægt að sækja um styttra)	Rafbílar þurfa að skrá sig, en borga ekkert.
Þrándheimur		74.000	138.800	199.100						Mánuð í senn	
Kaupmannahöfn					200	15.200	29.000			1 ár	
Stokkhólmur								46.800	171.600	1 ár	
Gautaborg								32.000	106.100	1 ár	
Vancouver								6.700	32.800	1 ár	
Calgary								0	5.100	1 ár	
Ottawa	66.000									Eitt ár, eða mán. f. mán.	
Portland								7.400	8.600	6 mánuðir eða 1 ár	
San Francisco	13.500									6 mánuðir eða 1 ár	
Seattle								0	4.800		Tekjulágir fá afslátt
Sydney								2.200	21.500		Eldri borgarar fá afslátt
Toronto								17.500	61.500	6 mánuðir eða 1 ár	
Washington DC	4.300										Eldri borgarar fá afslátt

*Miðað við verð í ISK á ári og gengi í mars, og námundað upp að næsta heila hundraði.